

C-338/20. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2020. július 22.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Lengyelország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. július 7.

Azon büntetés kiszabásával végződő eljárásban részt vevő fél, amelynek végrehajtása az alapeljárás tárgyát képezi:

D. P.

[omissis]

VÉGZÉS

2020. július 7.

A Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Łódź-Śródmieście-i kerületi bíróság, Lengyelország)

[omissis] [bíróság összetétele]

D. P. ügyében a 2020. július 7-i tárgyaláson

a Centraal Justitieel Incassobureau kérelmére

a pénzbüntetést kiszabó határozat végrehajtása tárgyában

az Európai Unió működéséről szóló szerződés [omissis] [hivatkozás az Európai Unió Hivatalos Lapjára] 267. cikke és a kodeks karnego wykonawczego (a büntetésvégrehajtásról szóló törvény) 15. cikkének 2. §-a alapján

ügy határoz, hogy

I. előzetes döntéshozatal céljából az uniós jog értelmezésére irányuló következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

A pénzbírságot kiszabó határozatnak az eljárás alá vont személy részére történő, általa értett nyelven készült fordítás biztosítása nélküli kézbesítése feljogosítja-e az e határozatot végrehajtó állam hatóságát arra, hogy a 2005/214/IB kerethatározat 20. cikkének (3) bekezdését átültető rendelkezések alapján a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése miatt megtagadja a határozat végrehajtását?

II. [omissis] [eljárási jogalapokra való hivatkozások] [eredeti 1. o.]

Indokolás

1. Az uniós jog

- 1.1** Az Európai Unióról szóló szerződés [omissis] [hivatkozás az *Európai Unió Hivatalos Lapjára*] 6. cikkének (1) bekezdése értelmében az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában [omissis] foglalt jogokat, szabadságokat és elveket; e Charta ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések. A Charta rendelkezései semmilyen módon nem terjesztik ki az Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit. A Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket a Charta VII. címében foglalt, az értelmezést és alkalmazást szabályozó általános rendelkezéseknek megfelelően kell értelmezni, kellően figyelembe véve a Chartában említett azon magyarázatokat, amelyek meghatározzák az egyes rendelkezések eredetét. Az EUSZ 6. cikk (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az alapvető jogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományyaiból következnek, az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei.
- 1.2** A kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i kerethatározat (2005/214/IB, a továbbiakban: kerethatározat) (5) preambulumbekkezdése kimondja, hogy a kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelmet fordít az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében elismert és az Európai Unió Alapjogi Chartájában, különösen annak VI. fejezetében megfogalmazott elvekre.
- 1.3** A kerethatározat 3. cikke szerint e kerethatározatnak nem lehet olyan hatása, amely módosítja a Szerződés 6. cikkében foglalt alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettséget.
- 1.4** A kerethatározat 20. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a határozatok elismerésének és végrehajtásának ellenzését, amennyiben a kibocsátó állam által küldött tanúsítvány alapján felmerül annak lehetősége, hogy a Szerződés 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek sérültek.

2. A lengyel jog [eredeti 2. o.]

- 2.1 A kodeks postępowania karnego (a büntetőeljárásról szóló törvény, a továbbiakban: k.p.k.) 611ff. cikkének 1. §-a szerint az Európai Unió valamely tagállamának (e fejezetben a továbbiakban: a határozatot kibocsátó állam) pénzbüntetést megállapító jogerős határozat végrehajtására irányuló megkeresése esetében e határozatot annak a kerületi bíróságnak kell végrehajtania, amelynek illetékességi területén az elkövető vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik, vagy amelynek illetékességi területén az állandó vagy ideiglenes lakóhelye van.
- 2.2 A k.p.k. 611fg. cikke 1. §-ának 9. pontja feljogosítja a lengyel bíróságot a határozat végrehajtásának megtagadására, ha a tanúsítványból megállapítható, hogy a határozat által érintett személyt nem tájékoztatták megfelelő módon a jogorvoslati lehetőségről és jogról.

3. A holland jog

- 3.1 A Centraal Justitieel Incassobureau a Holland Királyság területén elkövetett cselekményekkel összefüggésben, büntetőügyekben kiszabott bírságok behajtásáért és beszedéséért felelős központi közigazgatási hatóság.¹
- 3.2 A Centraal Justitieel Incassobureau büntetőügyekben kiszabott bírságról szóló értesítésével szemben 6 héten belül fellebbezés nyújtható be az L.-ben található ügyészséghez.

4. A tényállás

- 4.1 A 2019. július 22-i határozattal D. P.-t 210 euró összegű pénzbüntetés megfizetésére kötelezték a közúti közlekedési szabályok közigazgatási végrehajtásáról szóló holland törvény 2. cikke szerinti, 2019. július 11-én olyan gépjármű vezetésével elkövetett cselekmény miatt, amelynek két gumiabroncsa nem felelt meg a profilra vonatkozó követelményeknek. A határozat 2018. szeptember 2-án jogerőre emelkedett.

5. Az alapeljárás

- 5.1 2020. január 21-én a Sąd Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Łódź-Śródmieście-i kerületi bíróság, Lengyelország) megkapta a holland hatóságok D. P.-vel szemben kiszabott pénzbüntetés végrehajtása iránti kérelmét [eredeti 3. o.]

¹ A <https://www.cjib.nl/pl> oldalról származó információk.

- 5.2** E bíróság azt kérte a Centraal Justitieel Incassotrától, hogy jelezze, hogy a pénzbüntetés kiszabásáról szóló határozatot lengyel fordítással együtt kézbesítették-e az eljárás alá vont személy részére.
- 5.3** Válaszában a holland hatóság nemleges választ adott, és jelezte, hogy a határozatot holland nyelven szövegezték meg, és angol, francia és német nyelven további magyarázatokat, valamint a lengyel nyelvű információkat feltüntetető www.cjib.nl internetes oldalra való utalást tartalmazott.
- 5.4** Az eljárás alá vont személy megjelent a 2020. június 9-i tárgyaláson, és kifejtette, hogy 2019 novembere-decembere tájékán levelet kapott Hollandiából, amely nem tartalmazott lengyel nyelvű fordítást. Hozzátette, hogy nem tudott választ adni erre a levélre, mivel nem értette annak tartalmát. Az eljárás alá vont személy körülbelül 1000 PLN (hozzávetőleg 240 euró) összegű nyugdíjban részesül.

6. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elfogadhatósága és az előzetes döntéshozatalra utalás indoka

- 6.1** [omissis] [a lengyel jogban foglalt, a kérelem elfogadhatóságára és a fellebbezési jogra vonatkozó információk]
- 6.2** A Bíróságnak a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott válasza alapvető fontosságú a 2005/214/IB kerethatározatot átültető nemzeti rendelkezések helyes értelmezése és alkalmazása szempontjából az e bíróság előtt folyamatban lévő ügyben.

7. Az eljáró bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válasza vonatkozó álláspontja

- 7.1** Amint a 2005/214/IB kerethatározat (5) preambulumbekzdéséből kitűnik, e kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelmet fordít az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében elismert és az Európai Unió Alapjogi Chartájában, különösen annak VI. fejezetében megfogalmazott alapelvekre. Az alapvető jogok tiszteletben **[eredeti 4. o.]** tartásának kérdésére a kerethatározat 3. cikke hivatkozik, míg a 20. cikk (3) bekezdése lehetővé teszi a határozatok elismerésének és végrehajtásának ellenzését, amennyiben annak gyanúja merül fel, hogy azokat az alapvető jogok megsértésével hozták meg.
- 7.2** A Pupino ügyben² az Európai Unió Bírósága kifejezetten megállapította, hogy a kerethatározatot az alapvető jogokat, köztük különösen az emberi jogok európai egyezményének (a továbbiakban: EJE) 6. cikkében kimondott és az Emberi Jogok Európai Bírósága által értelmezett tisztességes eljáráshoz való jogot tiszteletben tartva kell értelmezni.

² 2005. július 16-i Pupino ítélet (C-105/03, EU:C:2005:386, 59. pont).

- 7.3 Meg kell állapítani, hogy a 2005/214/IB kerethatározat alapján a végrehajtás érdekében továbbított határozatot kibocsátó tagállamban lefolytatott eljárás tisztességes jellegének kérdése alapvető jelentőséggel bír a pénzbüntetéssel sújtott személy jogainak biztosítása szempontjából. E határozatot ugyanis jogerős határozatként továbbítják, és az azt végrehajtó hatóság nem jogosult a határozathozatal helye szerinti államban felmerült eljárási hibák orvoslására.
- 7.4 A hatályos uniós jogi aktusokban foglalt, fordítási kérdésekkel kapcsolatos rendelkezések vizsgálata azonban nem [omissis] ad világos és egyértelmű választ arra a kérdésre, hogy a pénzbüntetést kiszabó határozatot meghozó tagállam köteles-e e határozatot a címzett által értett nyelven készült fordítással együtt kézbesíteni.
- 7.5 A 2005/214/IB kerethatározat nem tartalmaz egyetlen olyan rendelkezést sem, amelyből kifejezetten következne annak kötelezettsége, hogy a címzett részére a pénzbüntetést kiszabó, lefordított határozatot kell kézbesíteni, azonban hangsúlyozni kell, hogy az említett kerethatározat egy másik tagállamban már jogerőre emelkedett határozat végrehajtásának szakaszára vonatkozik. Az előző szakaszt a határozatot kibocsátó állam joga, és többek között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló, 2015. március 11-i (EU) 2015/413 európai parlamenti és tanácsi irányelv³ rendelkezései szabályozzák.
- 7.6 Magára a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai közötti adatcserére vonatkozó technikai jellegű szabályokon kívül ezen aktus garanciális jellegű szabályokat is tartalmaz. Amint azt a (25) preambulumbekzdés rögzíti, az irányelv tiszteletben tartja **[eredeti 5. o.]** az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert jogokat és elveket, köztük a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot, a személyes adatok védelméhez való jogot, a tisztességes eljáráshoz való jogot, az ártatlanság vélelmét, valamint a védelemhez való jogot. A (15) preambulumbekzdésből ugyanakkor kitűnik, hogy a tagállamoknak képesnek kell lenniük az érintett jármű tulajdonosával, üzemben tartójával, illetve a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértés elkövetésével gyanúsított, egyéb módon azonosított személlyel kapcsolatba lépni annak érdekében, hogy a jogsértés helye szerinti tagállam alkalmazandó eljárásairól, valamint a jogsértés helye szerinti tagállam joga szerinti jogkövetkezményekről az érintett személynek tájékoztatást adjanak. A (16) preambulumbekzdés szerint pedig a tagállamoknak a 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴ foglalt rendelkezéseknek megfelelően biztosítaniuk kell a jogsértés szerinti tagállamtól kapott tájékoztató levél szöveghű fordítását.

³ HL 2015. L 68., 9. o.; a továbbiakban: (EU) 2015/413 irányelv.

⁴ A büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 280., 1. o.; a továbbiakban: 2010/64/EU irányelv).

- 7.7** Az (EU) 2015/413 irányelv 5. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy amennyiben valamely tagállam úgy határoz, hogy a jogsértésekkel kapcsolatos eljárást indít, nemzeti jogával összhangban megfelelően tájékoztatja a jármű tulajdonosát, üzemben tartóját, vagy a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértés elkövetésével gyanúsított, egyéb módon azonosított személyt. E tájékoztatásnak a nemzeti jognak megfelelően ki kell térnie arra, hogy a jogsértés milyen jogkövetkezményekkel jár a jogsértés helye szerinti tagállam területén e tagállam jogszabályai értelmében. Ezenkívül ezen állam a tájékoztató levélben feltüntet minden vonatkozó információt, nevezetesen a szóban forgó, a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértés jellegét, valamint a jogsértés elkövetésének helyét, napját és idejét, a megsértett nemzeti jogszabályok címét és a szankciót, továbbá adott esetben a jogsértés elkövetésének megállapításához használt eszközre vonatkozó adatokat. E célból felhasználható az irányelv mellékletében foglalt sablon.
- 7.8** Ezenkívül az 5. cikk (3) bekezdése kifejezetten megállapítja, hogy ha a jogsértés helye szerinti tagállam úgy határoz, hogy eljárást indít, **[eredeti 6. o.]** akkor az alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a tájékoztató levelet a gépjármű forgalmi engedélye kiállításának nyelvén – amennyiben rendelkezésre áll –, vagy a nyilvántartás helye szerinti tagállam valamelyik hivatalos nyelvén küldi meg.
- 7.9** Amint tehát a hivatkozott rendelkezésekből kitűnik, az irányelv hatálya alá tartozó szabálysértések esetében fennáll annak kötelezettsége, hogy az eljárás megindításáról szóló tájékoztató levelet lefordítsák a gépjármű forgalmi engedélye kiállításának nyelvére, és így a címzett által értett nyelvre. A szabályszerűen kitöltött, a jogalapra és a fellebbezési eljárásra vonatkozó valamennyi szükséges információt tartalmazó, a címzett által értett nyelvre lefordított tájékoztató levél kézbesítése lehetővé teszi a címzett számára a felhozott kifogásokkal szembeni hatékony védekezést. Az (EU) 2015/413 irányelvben előírt tájékoztatási kötelezettségek tagállami hatóságok általi teljesítése tehát alapvető garanciális funkciót tölt be.
- 7.10** Itt szükséges hivatkozni a 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglalt rendelkezésekre is. Az említett fordításhoz való jog attól az időponttól kezdve alkalmazandó, hogy a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok – hivatalos értesítés útján vagy egyéb módon – valamely személy tudomására hozzák, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják, egészen a büntetőeljárás befejezéséig, azaz annak végső megállapításáig, hogy elkövette-e a bűncselekményt, beleértve adott esetben a büntetés kiszabást és a fellebbezés elbírálását is.⁵
- 7.11** A 2010/64/EU irányelv 1. cikkének (3) bekezdése mindazonáltal azt a fenntartást tartalmazza, hogy amennyiben valamely tagállam joga úgy rendelkezik, hogy a kisebb súlyú cselekményekre vonatkozó szankciókat a büntetőügyekben

⁵ Lásd: az irányelv 1. cikkének (2) bekezdése.

hatáskörrel rendelkező bíróságtól eltérő hatóság szabja ki, és az ilyen szankció kiszabásával szemben bírósághoz lehet fellebbezni, az ilyen fellebbezést követően az irányelvet csak az említett bíróság előtt lefolytatott eljárásra kell alkalmazni. Első ránézésre tehát úgy tűnik, hogy a tagállamok mentesültek a dokumentumok fordítására vonatkozó kötelezettség alól a kisebb súlyú ügyekben folytatott eljárás pert megelőző azon szakasza vonatkozásában, amelyben a bíróságtól eltérő hatóság hoz határozatot, amit az irányelv (16) preambulumbekzdése is megerősíteni látszik. Amint a fentiekben hivatkozott rendelkezésből kitűnik, a fordítási kötelezettség tehát csupán a bíróságtól eltérő hatóság által hozott határozattal szembeni fellebbezést elbíráló [eredeti 7. o.] bíróság előtti eljárásban merül fel.

7.12 A 2010/64/EU irányelv 1. cikke (3) bekezdésének szövegében szereplő ilyen fenntartás ellenére nem szabad megfélekedni arról, hogy ezen irányelv csupán bizonyos minimumszabályokat határoz meg. A tagállamok ennek ellenére kiterjeszthetik az irányelvben meghatározott jogokat annak érdekében, hogy magasabb szintű védelmet biztosítsanak. A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül kifejezetten fenntartja, hogy az említett védelmi szint nem lehet alacsonyabb az EJEE-ben vagy az Alapjogi Chartában rögzített, az Emberi Jogok Európai Bíróságának⁶ vagy a Bíróságnak az ítélkezési gyakorlata által értelmezett normákból eredő szintnél. Ezenkívül valamely irányelv fent említett jogi aktusokban biztosított jogoknak megfelelő rendelkezései értelmezésének és végrehajtásának összhangban kell állnia mindkét említett bíróság ítélkezési gyakorlata által adott értelmezéssel.⁷

7.13 Ebben az összefüggésben érdemes emlékeztetni arra, hogy az EJEB-nek az EJEE 6. cikkén alapuló ítélkezési gyakorlata e tekintetben bizonyos iránymutatásokat ad, és a fordítást illetően a Bíróságnak is lehetősége volt arra, hogy állást foglaljon [omissis]. Amint az EJEB ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a határozat fordításához és a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatáshoz való jog a tisztességes eljáráshoz való jog egyik lényeges eleme.⁸ A strasbourgi bíróság e tekintetben kifejezetten rámutat arra, hogy az EJEE 6. cikkében biztosított jogok a kisebb jelentőségű – köztük a szabálysértési – ügyekben is alkalmazandók.⁹ A Slautjes ügyben hozott ítéletében (C-278/16) a Bíróság is amellet foglalt állást, hogy a fordítási kötelezettség még a kisebb súlyú cselekményekkel kapcsolatos ügyekben is fennáll, azonban meg kell említeni, hogy e határozat egy tárgyalás mellőzésével hozott bírósági végzésre vonatkozott.¹⁰

⁶ A továbbiakban: EJEB vagy strasbourgi bíróság.

⁷ A 2010/64/EU irányelv (32) és (33) preambulumbekzdése.

⁸ Lásd többek között: EJEB, 2018. augusztus 28., Vizgirda kontra Szlovénia, 59868/08.

⁹ EJEB, 1984. március 21., Oztürk kontra Németország, 8544/79.

¹⁰ 2017. október 12-i ítélet, ECLI:EU:C:2017:757.

- 7.14** A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint az egyén tisztességes eljáráshoz való jogából valamennyi tagállamnak azt a kötelezettségét kell levezetni, hogy még a szabálysértési ügyekben kiszabott pénzbüntetésről szóló határozatot is le kell fordítani. A védelemhez való jog hatékony érvényesítése ugyanis megköveteli a felhozott kifogások és a jogorvoslatról való tájékoztatás megértését. Ennélfogva a védelemhez való jog nem tekinthető biztosítottnak **[eredeti 8. o.]** akkor, ha a pénzbüntetést kiszabó határozatot fordítás nélkül, az eljárás alá vont személy által nem értett nyelven, olyan internetes oldalra való hivatkozással kézbesítik az említett személy részére, ahol csak általános információk állnak rendelkezésre a kiszabott bírsággal szembeni jogorvoslati eljárásról. Következésképpen a felhozott kifogás és a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatás fordításának hiánya a nemzeti bíróság álláspontja szerint nem teszi lehetővé az eljárás alá vont személy számára a védelemhez való jogának gyakorlását.
- 7.15** Ezt a problémát az uniós jogalkotó is felismerte, mivel a 2005/214/IB kerethatározatot követően több évvel elfogadott (EU) 2015/413 irányelv számos garanciális rendelkezést is tartalmaz, köztük olyan rendelkezéseket, amelyek előírják, hogy a közlekedési szabálysértők részére az általuk értett nyelvre lefordított tájékoztató leveleket kell küldeni.
- 7.16** Amint az a fenti megfontolásokból kitűnik, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az, hogy a pénzbüntetést kiszabó határozatot és a vonatkozó tájékoztatást az eljárás alá vont személy részére nem az általa értett nyelven kézbesítették, arra kötelezi a végrehajtó állam hatóságát, hogy megtagadja e határozat végrehajtását azzal az indokkal, hogy azt az egyén tisztességes eljáráshoz való jogának megsértésével hozták meg.
- 7.17** A fentiekben kifejtett kétségek igazolják az Európai Unió Bíróságához való fordulást.
- 7.18** [omissis]
- 7.19** [omissis] [eljárási jogalapokra való hivatkozások]

[omissis] **[eredeti 9. o.]**